Bezpłatne zerówki? Miła niespodzianka?

Kategoria: Felietony
Opublikowano: środa, 01, luty 2012 09:08
Barbara Łączna
Odsłony: 10572

Dzieci w wieku pięciu lat są zobowiązane odbyć roczne przygotowanie przedszkolne w przedszkolu, oddziale przedszkolnym zorganizowanym w szkole podstawowej lub w innej formie wychowania przedszkolnego. "Zerówka" powinna być darmowa dla wszystkich dzieci twierdzi Rzecznik Praw Obywatelskich w liście do Ministra Edukacji. Gminy mają jednak możliwość wprowadzenia opłat za świadczenia wykraczające poza ustalone minimum.

Organ prowadzący ustala liczbę godzin, w trakcie trwania których realizowana jest podstawa programowa, nie mniej niż 5 godzin dziennie (w tym czasie pobyt dziecka w przedszkolu jest bezpłatny), gmina ustala także wysokość opłat za świadczenia wykraczające poza ustalone minimum. Ich wysokość zależy od faktycznych kosztów prowadzenia placówki oraz zamożności gminy.

Obecnie obowiązujące przepisy nie różnicują sytuacji dzieci, które uczęszczają do przedszkola w wyniku decyzji rodziców (opiekunów prawnych) i sytuacji dzieci spełniających ustawowy obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego w przedszkolu lub szkole podstawowej. Ponoszone przez nich opłaty są identyczne.

Do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich wpływa wiele skarg rodziców zaniepokojonych wysokością opłat, które dla części rodzin stanowią wartość zaporową.

Rzecznik Praw Obywatelskich podkreśla, że dla wielu rodzin ustalana przez gminę opłata stanowi decydujący argument o rezygnacji z korzystania z usług przedszkola. Pozostawianie dziecka w placówce w czasie nieprzekraczającym bezpłatnego minimum jest zaś w wielu przypadkach w praktyce niemożliwe, statuty przewidują bowiem pierwszeństwo w rekrutacji dla dzieci, które mają pozostawać w przedszkolu przynajmniej osiem godzin dziennie. Zwykle oznacza to, że dla pozostałych kandydatów brakuje miejsc.

Większość gmin zapewnia bezpłatne nauczanie wyłącznie w godzinach 8-13. Zmiana ustawy pozbawiła rodziców także możliwości skorzystania z dotychczas bezpłatnych oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych. Taka sytuacja zaś wydaje się stanowić naruszenie konstytucyjnej gwarancji bezpłatności nauki. RPO przywołuje Art. 70 ust. 2 Konstytucji, który przewiduje, że nauka w szkołach publicznych jest bezpłatna, oznacza to, że osoby objęte obowiązkiem szkolnym, przynajmniej do ukończenia 18 roku życia, muszą mieć zapewnioną możliwość skorzystania z bezpłatnej edukacji. Zatem szkoły nie mogą zatem pobierać opłat za realizację podstawy programowej oraz za opiekę nad uczniami po zakończeniu obowiązkowych zajęć. Zgodnie z art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy o systemie oświaty do zadań statutowych szkoły należy także zapewnienie dzieciom możliwości skorzystania ze świetlicy, w której uczniowie mogą bezpiecznie spędzić czas do powrotu rodziców z pracy.

Pani Rzecznik podkreśla, że możliwość skorzystania ze świetlicy jest zatem nie tylko ułatwieniem dla rodziców, ale także gwarancją pełnej i równej dostępności szkół. Zapewnia bowiem faktyczną możliwość zapewnienia dziecku warunków do uczęszczania do szkoły bez względu na niezależne od niego okoliczności.

Wydaje się zatem, że wprowadzenie odpłatności za korzystanie uczniów ze świetlicy w szkole publicznej powinno być rozpatrywane jako naruszenie wynikających z art. 70 Konstytucji RP gwarancji powszechności i prawa do bezpłatnej nauki.

Rzecznik Praw Obywatelskich zwróciła się do Pani Minister Edukacji Krystyny Szumilas z prośbą o

Phoca PDF

informację, czy resort edukacji rozważa odpowiednią zmianę przepisów ustawy o systemie oświaty, tak aby zapewnić wszystkim dzieciom możliwość skorzystania z bezpłatnej "zerówki”.

Treść wystąpienia dostępna jest na stronie RPO

Źródło: www.rpo.gov.pl

Phoca PDF